

NERADA POZERÁM DO TMY

Celkom nedávno (koncom júna) som bola na návšteve nemenovaného európskeho štátu, kde som s obdivom pozorovala nielen pokojný pracovný týždeň, ale hlavne životnú úroveň bežných ľudí. V domoch s veľkými oknami bez záclon, s výhľadom na ulicu a trávniky plná kvetov. Ich potreby v obchodoch, vrátane plných kníhkupectiev. Srdečné privítanie v mestskej knižnici, kam ma zaviedla úplná náhoda pri mojom blúdení v neznámom meste. Knižnica na hlavnej ulici bola neveľká, hneď pri vstupe som mala pocit, že som v antikvariáte, toľko tam bolo kníh. Ľudia stáli pri regáloch vedľa seba a čítali, sedeli v pohodlných leňoškách a čítali. Čítali starší, mladší, ale najviac bolo čitateľov strednej generácie. V otvorenom priestore vôbec neboli počítače pre verejnosť, len regály s knihami a čítajúci ľudia. Jeden počítač som tam predsa len objavila! Patrila knihovníčke, ktorú som si spočiatku ani nevšimla, kým sa mi sama neprihovorila. Ten skvelý pocit, keď som sa priznala, že patríam tiež do „fachu“ bol na nezaplatenie.

Aj v tejto súvislosti som si spomenula na mnohé slovenské verejné knižnice a ich úroveň. Tou úrovňou myslím všetko, od priestorov cez vybavenie, otváracie hodiny, otvorený priestor, dostatok kníh, starých i nových rokom vydania, vľúdnú a priateľskú atmosféru, ale aj dostatočne viditeľný názov pri označení ulíc v mestách, mestečkách i obciach. Mnohé naše knižnice sú presne takéto a my sme všetci na ne právom hrdí. Avšak pri nedávnom sčítaní ľudu som si pomyslela, že dobré by bolo „sčítať“ aj naše verejné knižnice (keďže v oficiálnych štatistikách ich vykazujeme rádovo tisíce). Iste mnohí z Vás si položia otázku prečo. Odpoveď je veľmi jednoduchá. Všetci sme platení z verejných financií a skôr či neskôr dôjde aj na nás. Či sme potrební, či sme dostatočne efektívni, či máme tie správne výkony, či je o nás ešte stále rovnaký záujem, či nie sme nahraditeľní, či sa dá merať vplyv práce knižníc na spoločnosť, odlišujú sa čitatelia knižníc od bežných obyvateľov, majú napr. vďaka knižnici vyššie vzdelanie, lepšiu prácu? A podobne a podobne. Ak nás samotných napadajú takéto otázky, iste časom napadnú aj našich zriaďovateľov. A preto nemôžeme prešlapovať na jednom mieste a zakladať si na tradíciách. Kultúrne a vzdelávacie funkcie dnes už plnia aj iné inštitúcie, dokonca komerčného charakteru. Tradičné online katalógy knižníc už nie sú popri portáloch, ktoré Vám napovedia o problematike omnoho viac, ničím výnimočné. Služby ponúkame do 16-tej hodiny nie sú službami. Knihy a časopisy na čítanie už nájdeme aj v kaviarňach či čajovniach. Internet je už prakticky všade okolo nás. A preto by sme mali rýchlo začať konať. Napríklad knižnice by mali chcieť vedieť, ako skutočne sú spokojní ich čitatelia či používatelia. Zistenia by mohli byť odrazovým mostíkom pre kvalitatívne zmeny. Ak by sme k tomu „pribalili“ kritické myslenie nás knihovníkov, snáď by sme sa nemuseli obávať budúcnosti. Ale to by bolo možné len vtedy, ak by to chceli naozaj. Spolupracou, žičlivým prostredím, vážiac si prácu druhého. A že to ide, o tom svedčí článok K. Šušolíkovej, ktorá hodnotí aktivity verejných knižníc na Slovensku počas Týždňa slovenských knižníc v našom bulletine. S hodnotením Mestskej knižnice v Bratislave sa ku nej pridala aj E. Šulajová.

O tradičnom, ale i novom v ochrane dokumentov napovedá článok V. Bukovského. V pravidelnej rubrike predstavíme nového člena SAK, ktorým je Knižnica Ústredia ľudovej umeleckej výroby v Bratislave. V ankete Pohľad na profesiu knihovníka nám prezradia svoje predstavy, či postrehy seniori J. Novotná a Ľ. Kováčik. Zaujímavé sú aj publikované výsledky zo súťaží kníh, či už celoslovenských alebo regionálnych. V tomto čísle bulletinu nechýbajú ani príspevky o zahraničnej spolupráci či pozdravy našim vzácnym jubilantkám.

Na záver už len pozitívna konštatácia. Našu novú webovú stránku navštívilo do polovice júna 1678 návštevníkov. Toto číslo ma potešilo z viacerých dôvodov, ale ten jeden stojí za to. Bola to pozitívna zmena. Verím preto, že všetci chceme tých zmien čo najviac.

Vaša predsedníčka

daniela.dzukanova@upjs.sk

In *Bulletin SAK*, 2011, roč. 19, č. 2, s. 3-4.